

duktionsgenstande drives i Vejret paa inflationsagtig Maade: Den fremtidige Rentabilitet af Erhvervsvirksomhederne bringes derved i Fare, naar Rentabiliteten til sin Tid skal opretholdes under væsentligt ændrede Prisforhold. De Erfaringer, der paa dette Omraade blev gjort under og efter den første Verdenskrig, taler deres tydelige Sprog i saa Henseende.

Ogsaa paa noget længere Sigt rummer den forhaandenværende Tilstand inden for det danske Pengevæsen betydelige Farer. Det skal her især fremhæves, at de mange ledige Penge i de private Banker vil kunne danne Grundlaget for en usund Kreditydelse, naar der atter udefra kommer Tilgang af Raa- og Hjælpstoffer samt Færdigvarer. Erfaringerne fra Tiden umiddelbart efter den første Verdenskrigs Afslutning viser dette. Der vil, naar denne Krig er forbi, som Følge af de større Muligheder i finansiel Henseende, Erhvervslivet raader over, kunne paaregnes en betydelig Fare for Fejlinvestering saavel i Lagre som i faste Anlæg.

De Midler, Danmarks Nationalbank selv raader over til Beherskelse af den forhaandenværende Situation, er efter Sagens Natur begrænsede, og Bankens Mulighed for at øve Indfyldelse paa Penge- og Kreditforholdene er væsentligt svækket. Nationalbanken har i Løbet af kortere Tid nedbragt sin Beholdning af Obligationer og Aktier fra ca. 200 Mill. Kr. til ca. 75 Mill. Kr. Det vil ses, at der er snævre Grænser for Fortsættelsen af denne Virksomhed, og de Beløb, der har kunnet anvendes, har kun kunnet øve en begrænset Indfyldelse paa Baggrund af de stærke Kræfter, der er i Bevægelse. Ændringer i Diskontoen og i de andre Sats for Udlaan vil være ret uvirksomme, naar indskudte Anfordringsmidler er naaet op paa Milliardbeløb. Direktionen for Danmarks Nationalbank maa derfor formene, at der bør iværksettes særlige Foranstaltninger paa Pengevæsenets Omraade, og at Regeringen maa yde sin Bistand til Gennemførelsen af disse. Uden saadanne ekstraordinære Skridt vil det ikke være muligt for Danmarks Nationalbank at bevare den nødvendige Indfyldelse paa den pengemæssige Udvikling i Landet.

Danmarks Nationalbanks samlede Anfordringsforpligtelser maa nedbringes væsentligt, saafremt de foran paapegede Faremomenter skal kunne undgaas og Nationalbanken opretholde fornøden Indfyldelse paa den pengemæssige Udvikling. Da denne Opgave er af et saa usædvanligt Omfang, vil det ikke være muligt at naa til et Resultat ved Anvendelse af et enkelt Middel, men det vil være nødvendigt at anvende et System af Midler, idet flere Metoder benyttes samtidigt og sideløbende. Direktionen lægger særlig Vægt paa to Forhold, nemlig Opnaaelse af en vis Binding af de ledige Penge og Forøgelse af Opsparingen i Befolkningen, saa en vis Del af den forhaandenværende Købekraft ledes bort fra Erhvervslivet. Det ligger i Sagens Natur, at Opgangen i Ejendomspriserne og andre Forskydninger, der er en Virkning af Pengerigligheden, kræver særlige Foranstaltninger, men man skal ved denne Lejlighed indskrænke sig til at stille Forslag om Foranstaltninger paa de to nævnte Omraader.

Paa Grundlag af den foranstaaende Redegørelse foreslaar Direktionen, at der af Regeringen gennemføres en Plan omfattende Lovbestemmelser om:

- 1) *Pligt for de private Banker til at have et Minimumsindestaaende paa Foliokonto hos Danmarks Nationalbank (Lovpligtig Foliokonto).*
- 2) *Salg af 2-aarige Statsgældsbeviser.*
- 3) *Salg af 6 Maaneders Skatkammerbeviser.*
- 4) *Salg af Statsspareobligationer.*

Samtidig med at en saadan Plan føres ud i Livet af Staten, vil Danmarks Nationalbank være villig til ogsaa at yde en Indsats i Retning af at tilbyde de ledige Penge en Anbringelsesmulighed. Direktionen vil lade indrette særlige Foliokonti for de private Banker og for Sparekasserne, hvor der indtil videre aabnes disse Adgang til i ubegrænset Omfang at indsætte Midler til Forrentning. Renten tænkes indtil videre fastsat til $\frac{3}{4}$ pCt. p. a., men det er et Vilkaar for Modtagelse af Penge paa disse Konti, at de indsatte Beløb først skal kunne hæves efter 6 Maaneders forudgaaende Opsigelse.